

Uchwała Nr XXII/247/2016

Rady Gminy Psary

z dnia 22.09.2016r.

w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Psary
na lata 2016-2019.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj.: Dz.U. z 2016r. poz. 446) art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj.: Dz.U. z 2016r. poz. 575 z późn. zm.)
Rada Gminy Psary

uchwała, co następuje

§ 1

Przyjmuje się „Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Psary na lata 2016-2019”,
w brzmieniu stanowiącym Załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Psary,

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy Psary

/-/ Jacenty Kubica

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XXII/247/2016
Rady Gminy Psary
z dnia 22.09.2016r.

Gminny Program Wspierania Rodziny

W

Gminie Psary

na lata 2016 - 2019

Wstęp

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Psary na lata 2016-2019 jest strategicznym dokumentem Gminy Psary opracowanym w celu realizowania przez wspólnotę samorządową konstytucyjnej zasady udzielania szczególnej pomocy rodzinie i dziecku. Podstawową zasadą Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jest ochrona prawna rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych. Na wsparcie zasługują również w pierwszej kolejności rodziny, których członkowie są osobami niepełnosprawnymi.

Podmiotem realizującym ten cel na poziomie gminy Psary jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Psarach.

Podstawowym zadaniem Ośrodka Pomocy Społecznej w Psarach jest bezpośrednie organizowanie i wykonywanie zadań związanych z zaspokojeniem potrzeb jednostek i rodzin pozostających w trudnej sytuacji życiowej poprzez rozpoznawanie tych potrzeb, bezpośrednie i pośrednie udzielanie świadczeń w formie pieniężnej, rzeczowej i usługowej. Pomoc powinna koncentrować się na wspomaganiu osób i rodzin wymagających wsparcia w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej, a także wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Rodzina to podstawowe środowisko, które powinno zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne dziecku. Rodzina oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na osobowość dziecka, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka.

Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, długotrwałego bezrobocia czy niepełnosprawności. Dlatego rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, którzy mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan. Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony

środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny. Ponadto, praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompetentną i obiektywną oraz podejmowana możliwie jak najwcześniej. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Niniejszy Program skupia się przede wszystkim na opiece świadczonej dla rodziny poprzez pomoc społeczną, ponieważ znaczną część zadań opieki nad dzieckiem i rodziną realizują zatrudnieni w pomocy społecznej pracownicy socjalni. Zadania te wchodzą w zakres Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych i powinny zakładać działania zorientowane na zabezpieczenie potrzeb, tworzenie pozytywnego środowiska wychowawczego, poprawę jakości życia dzieci i rodzin, jak również podejmowania interwencji i objęcie opieką w sytuacjach zagrożenia dobra dziecka.

Wynika to z zasady pomocniczości stanowiącej obecnie zasadę konstytucyjną. Jeśli jakiś problem nie może być rozwiązany samodzielnie przez jednostki lub grupę, wówczas staje się on przedmiotem zainteresowania władzy publicznej, a w konsekwencji przedmiotem zadania publicznego. Wypracowany program jest propozycją zintegrowanych i planowanych kierunków działań w odniesieniu do mieszkańców Gminy Psary.

2. Uwarunkowania prawne podejmowanych działań w ramach programu wspierania rodzin.

Cele i zadania zawarte w Programie Wspierania Rodziny w gminie Psary na lata 2016-2019 będą realizowane w oparciu o następujące akty prawne:

- Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997r., Nr 78 poz. 483 z późn. zm)
- Ustawę z 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2016r. poz. 575 z późn. zm.),
- Ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2016r. poz. 930 z późn. zm.),
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2015r., poz. 1390),

- Ustawę z dnia 25 lutego 1964r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tj. Dz. U. z 2015r. poz. 2082 z późn.zm.),
- Ustawę z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tj. Dz. U. z 2014r. poz. 382),
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2016r. poz. 487 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2016r. Poz. 224 z późn. zm.)
- Ustawę z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2016r. poz. 446).

3. Założenia programu

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem przewidzianym do realizacji na lata 2016 – 2019.

Głównym założeniem Programu jest stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia rodziny poprzez działania mające służyć:

- wspieraniu potencjału rozwojowego rodziny biologicznej na wczesnym etapie jej funkcjonowania,
- wzmocnieniu systemu gwarantującego prawidłowy proces wychowawczy oraz ochrony dzieci przed nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i wykluczeniem,
- ochrona rodzin przed nieprzystosowaniem społecznym, izolacją i marginalizacją społeczną,
- zwiększeniu poziomu bezpieczeństwa dzieci, młodzieży i rodziny poprzez prowadzenie stosownych działań profilaktyczno-edukacyjno-wychowawczych w środowisku,
- zapobieganiu powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz skuteczne reagowanie w sytuacjach już zaistniałych poprzez udzielenie wielopłaszczyznowego wsparcia.

Zasadą nadrzędną Programu jest ścisła współpraca podmiotów działających na rzecz dzieci i rodzin, co gwarantuje skuteczność podejmowanych działań. Zakłada się, że skuteczność działań w zakresie przeciwdziałania dysfunkcji rodzin będzie osiągnięta w szczególności poprzez wczesne podejmowanie działań profilaktycznych przed wystąpieniem problemu oraz pracę z dziećmi, młodzieżą oraz ich rodzicami w ich środowisku szkolnym, rodzinnym

i lokalnym. Celem działań jest zapobieganie powstawania sytuacji mających niekorzystny wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodziny, wsparcie jej w zakresie występujących niedomagań, zabezpieczenie potrzeb, wpływanie na poprawę trybu i jakości życia, pomoc we wzmocnieniu jej wydolności opiekuńczo – wychowawczej oraz w sytuacjach zagrożenia dobra dziecka.

4. Cele i działania Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Psary

CEL GŁÓWNY

Wspólna polityka na rzecz wzmocnienia rodziny

CELE SZCZEGÓŁOWE

Promowanie wartości rodziny

DZIAŁANIE:

I. Promowanie i organizowanie różnorodnych form integracji rodzin i społeczności lokalnych poprzez:

1. Promowanie, organizowanie lub współorganizowanie różnych form spędzania czasu wolnego, np. rodzinne pikniki, festyny.
2. Umacnianie więzi rodzinnych poprzez wymianę doświadczeń międzypokoleniowych, np. wspólne zajęcia artystyczne, rękodzieło.
3. Wspieranie tworzenia lokalnych koalicji na rzecz rodziny.

II. Działalność edukacyjno - informacyjna na rzecz promowania rodziny poprzez:

1. Animowanie kampanii promocyjnej na rzecz umacniania wartości rodziny.
2. Działalność edukacyjna w zakresie aktywnego uczestnictwa rodziny w życiu publicznym: organizowanie konferencji, kursów, warsztatów, konkursów

tematycznych, zajęć terapeutycznych, itp. we współpracy z placówkami: oświaty, kultury, bibliotekami, klubami sportowymi.

3. Wspieranie działań dotyczących upowszechniania informacji o uprawnieniach dla rodzin np. internetowy punkt informacji.

Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu

DZIAŁANIE:

I. Wzmocnienie funkcji opiekuńczo - wychowawczej rodziny poprzez:

1. Prowadzenie poradnictwa rodzinnego oraz profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów, uzależnień od alkoholu i innych środków psychoaktywnych.
2. Promocję i realizację programów profilaktycznych, terapeutycznych, psychoedukacyjnych, skierowanych do rodziców i dzieci (dotyczących profilaktyki uzależnień, edukacji – w zakresie konstruktywnego spędzania czasu wolnego, edukacji – w zakresie doboru właściwych metod wychowania, edukacji dotyczącej radzenia sobie w kryzysie).
3. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, poprzez propagowanie działalności klubowej oraz poprzez sport, rekreację i kulturę.
4. Wspieranie plenerowych imprez sportowych i rekreacyjno- edukacyjnych.
5. Zwiększenie aktywności własnej rodziny, poprzez działania realizowane w środowisku lokalnym.
6. Aktywizowanie seniorów do życia w środowisku rodzinnym i społeczności lokalnej.
7. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w dostępie do rehabilitacji zawodowej, społecznej i leczniczej.
8. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, przestępczości i uzależnieniom wśród mieszkańców gminy oraz dzieci i młodzieży.

9. Współpraca wszystkich podmiotów pracujących na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.

II. Wdrażanie skutecznych działań zapobiegających kryzysowi w rodzinie i umożliwiających wyjście z sytuacji kryzysowej poprzez:

1. Praca socjalna z rodziną w środowisku zamieszkania (asystentura).
2. Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych.
3. Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, niewydolnych wychowawczo, w których występują problemy przemocy, uzależnień, długotrwałej choroby, niepełnosprawności itp.
4. Zapewnienie odpowiedniej pomocy materialno-rzeczowej dzieciom potrzebującym.
5. Wspieranie działań ukierunkowanych na pomoc rodzinie w sytuacjach kryzysowych.
6. Ochrona rodzin przed zagrożeniami i uzależnieniami poprzez edukację publiczną i współpracę z mediami.
7. Realizacja programów profilaktycznych w zakresie zapobiegania marginalizacji oraz wykluczeniu społecznemu.
8. Realizacja programów terapeutycznych i interwencyjnych oraz programu dożywiania.
9. Wspieranie i rozwój poradnictwa rodzinnego (psycholog, terapeuta, mediator).
10. Inicjowanie działań na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej członków rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Ochrona rodzin przed nieprzystosowaniem społecznym, izolacją i marginalizacją społeczną

DZIAŁANIE:

1. Inicjowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży.
2. Spotkania grupy wsparcia dla rodzin z osobami niepełnosprawnymi „Nadzieja”.
3. Funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego.

4. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, m.in. asystentura rodziny.
5. Realizacja działań wynikających z lokalnych programów osłonowych z zakresu pomocy społecznej.

Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa rodzin

DZIAŁANIE:

1. Zapobieganie uzależnieniom poprzez wczesną interwencję w rodzinach zagrożonych uzależnieniem, kierowanie na terapię uzależnień i pomoc uzależnionym członkom rodzin, które są świadczone przez specjalistyczne placówki służby zdrowia, Kluby AA, stowarzyszenia działające na rzecz osób uzależnionych, i inne.
2. Budowanie lokalnego systemu bezpieczeństwa rodzin poprzez współpracę placówek oświaty, pomocy społecznej, służby zdrowia, policji, zespołu interdyscyplinarnego, komisji ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, grup wsparcia po zakończonym leczeniu odwykowym, organizacji pozarządowych monitorujących rodziny w kryzysie.
3. Zwiększenie bezpieczeństwa w miejscach publicznych sołectw, poprzez zakładanie sieci całodobowego monitoringu wizyjnego.

Inicjowanie i rozwój różnorodnych działań na rzecz dzieci i młodzieży

DZIAŁANIE:

- I. **Wspomaganie aktywności edukacyjno - społecznej dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych bezrobociem, ubóstwem i społeczną marginalizacją poprzez:**
 1. Wspomaganie środowisk poprzez propagowanie i wspieranie infrastruktury sprzyjającej właściwemu rozwojowi dzieci i młodzieży.
 2. Inicjowanie i wspieranie realizacji programów profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży.

Wdrożenie nowoczesnych metod pracy z rodziną i dzieckiem

DZIAŁANIE:

I. Podnoszenie wiedzy i doskonalenie umiejętności osób pracujących z rodziną poprzez:

1. Prowadzenie działalności szkoleniowej w celu podniesienia kompetencji i kwalifikacji zawodowych osób pracujących na rzecz rodzin.

II. Inicjowanie współpracy interdyscyplinarnej na rzecz rodziny poprzez:

1. Wspieranie wspólnych działań różnych podmiotów w zakresie tworzenia kompleksowych programów na rzecz rodziny.
2. Współpraca ze szkołami, przedszkolami, żłobkami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych.
3. Rozwój i wzbogacanie istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych.
4. Promowanie aktywności młodego pokolenia poprzez wspieranie idei wolontariatu oraz inicjowanie programów wyłaniania liderów młodzieżowych w różnych sferach życia publicznego.
5. Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych.
6. Uświadomienie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży.
7. Tworzenie integracyjnych form wychowania, opieki i nauczania osób niepełnosprawnych.
8. Promowanie i wspieranie nieformalnych grup dla dzieci i młodzieży.

4. Harmonogram realizacji Programu.

Realizacja programu odbywać się będzie na zasadach współdziałania w koalicji z partnerami, z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, organizacjami pozarządowymi oraz z innymi podmiotami i osobami, specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny. Realizacja zadań zawartych w Programie odbywać się będzie w sposób ciągły i systematyczny, w ramach czasowych obowiązywania Programu, czyli w latach 2016 - 2019.

5. Zakończenie.

Gmina Psary od kilku lat prowadzi wiele inicjatyw na rzecz wspierania rodziny, poprzez szereg działań podejmowanych przez jednostki organizacyjne oraz stowarzyszenia, działające na terenie Gminy. Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie coraz to lepszych warunków dla poprawy jakości życia rodzin i dzieci, co zahamuje proces umieszczania dzieci poza rodziną biologiczną. Realizacja Programu zakłada wykorzystanie środków budżetu Gminy Psary, budżetu państwa, pozyskiwanych z innych zewnętrznych źródeł. Wysokość środków na powyższe zadania co roku przewidziana jest w budżecie ośrodka i uzależniona od zgłaszanych potrzeb i możliwości finansowych gminy. Spodziewanym efektem ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka. Sprawozdanie z wykonywania w danym roku zadań z zakresu wspierania rodziny oraz potrzeb w tym zakresie przedkładane będą Radzie Gminy Psary do 31 marca każdego roku.